

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Medzinárodná spolupráca pre odborné
vzdelávanie v ochrane pamiatok / *Heritage Train*

Medzinárodná spolupráca pre odborné vzdelávanie v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva

Slovenská republika – výsledky v kontexte projektu

Doc.Ing.arch. A.Urlandová. PhD.

Mapovanie a analýza existujúcej situácie

Sledované obdobie: 2013-2019

- **stavebné dedičstvo** (nehnutel'né, ťažiskovo architektonické)
- **celoživotné vzdelávanie profesionálov** (ale nie výlučne)
- **systematické vzdelávanie**
- **možnosti prienikov** so susednými krajinami a zefektívnenia vzdelávania (zdielanie, výmena poznatkov, skúseností, odborníkov)
- **interdisciplinarita, medzinárodná dimenzia**

Špecifickosť situácie na Slovensku

veľký počet a rozmanitosť ponuky, veľa aktérov

väčšina - nezisk.org., združenia a pod.

mnoho irelevantných odpovedí, veľa aktivít spadá do osvety (781 → 276)

námety týkajúce sa iných problémov (napr. v PÚ – chýb. profesie, atď.)

Respondenti ankety – SK

pamiatkári:	138	35,94%
architekt/stav. inž.:	78	20,31%
samospráva:	42	10,94%
reštaurátori:	41	10,68%
vlastníci:	26	6,77%
remeselníci:	25	6,51%
iné:	34	8,85%

Zistený dopyt

Materiály a technológie (novodobé 58,27%, historické 56,54%)

Teoretické a metodické hľadiská (42,22%), právne a administratívne (41,23%), využitie a prezentácia (40,25%),

Historické a umelecko-historické (35,56%), metódy výskumu (34,57%), digitálne technológie (32,59%),

Krajina a historická zeleň (23,21%), urbanistické hľadiská (18,77%), manažment (17,78%), archeologické dedičstvo (14,81%)

Iné námety 2,22%

- technické pamiatky - samotné tech. zariadenia
- príklady zo zahraničia
- súvislosti s globálnym oteplením, ekologické aspekty
- metódy reštaurovania historických mobiliárov a objektov s využitím súčasných technológií a nových materiálov
- pravidelný prehľad o možnostiach finančných zdrojov, fondov, dotácií na podporu obnovy pamiatok a legislatívne podmienky
- jazykové vzdelávanie

Krajina	Počet poskytovateľov
AUT	22
CZ	35
SK	46

- v každej krajine **prevláda iný typ vzdelávania**
SK periodické, CR jednorázové akcie a v AUT systematické
- podobnosť**
v počte jednorázových akcií SK (24,6%) a AUT (33%)
v periodickom vzdelávaní CZ (16,6%) a AUT (18%)
v počte príležitostí systematic. vzdel. SK (11,6%) a CZ (11,9%)

Periodicky opakované kurzy, témy
hlavne praktické *hands-on*

Systematické tematické série
tvoriace ucelený kurz, vzdelávací
program

Jednotlivá udalosť, individuálna
príležitostná

Najlepšia situácia: AUT **49% tvorí systematické vzdelávanie.**

	%	%	%
	SK	CZ	AUT
Systematické vzdel. programy	11,6	11,9	49,0
Periodické	63,4	16,6	18,0
Jednorázové, individuálne	24,6	71,6	33,0
Bez údajov	0,4	0,0	0,0

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Medzinárodná spolupráca pre odborné vzdelávanie v ochrane pamiatok / *Heritage Train*

Aktivity	%	%	%
	SK	CZ	A
Workshop	54,7	15,7	71,6
Konferencia	20,3	14,5	2,3
Prednáška	4,3	3,3	1,1
Seminár	13,4	55,6	24,9
Iné	6,9	10,8	0,0
E-learning	0,4	0,0	0,0
Spolu	100,0	100,0	100,0

		SR	CR	AT
Requested themes	Historical mater.& technol.	57	61	84
	Present-day mat.& technol.	58	58	82
	Theoretical & methodical	42	41	38
	Legal and administrative	41	43	35
	Use and presentation	40	30	16
	Historical and art-historical	36	30	33
	Survey methods	35	47	53
	Digital technologies	33	28	25
	Landscapes, greenery	23	27	11
	Urban aspects	19	32	18,18
	Management, econ. aspects	18	20	27
	Archaeological heritage	15	20	11
other	2	5	4	
Place of venue	Important, driving distance	62	65	38
	Not of relevance	26	21	38
	Attractivity of the place	12	14	24
Duration of training	Less than 3 days	53	53	31
	Three days as optimum	42	42	53
	Longer than 3 days	4	5	16
Training over weekends	Reject this possibility	50	47	9
	In favour of using weekends	50	53	92

Princípy navrhovaného modelu kontinuálneho celoživotného vzdelávania

- **zameraný** nie na „profesie“, ale zručnosti a témy (dynamika vývoja)
- program zostavený z **celkov (units) a modulov** zameraný na témy, okruhy problémov, zručnosti
- **flexibilný** modulový systém umožňujúci rozšírenie, reagovanie na nové, aktuálne témy (živý), voľný výber a dĺžku kurzov
- inštitúcie / profesie - **možnosť určenia resp. výberu** celkov / modulov odporúčaných al. povinných, určenia ich počtu a tým dĺžky vzdelávania napr. ročne.
- jednotlivci – možnosť výberu modulov / celkov podľa vlastnej potreby

- **interdisciplinárne – otvorené rôznym profesiám.** Výnimka:
Jeden špeciálny modul pre PU (napr. spoločné metodické dni)
- **čas:** dlhodobý – krátkodobý, jednotka - niekoľko modulov. Jeden modul max.3 dni
- **profesionáli s urč. počtom rokov praxe.** Nenahrádza štandardné vzdelávanie, nie je pre začiatočníkov. V rámci modulov: „základné východiská“ a „najnovšie poznatky“ doplnenie, aktualizácia
- **modulový systém** pre efektívne využitie potenciálu odborníkov rôznych oblastí, vytvorenie celoživotného vzdelávania pre široké spektrum cieľ. skupín, posilneniu cezhraničnej spolupráce vybudovanej na silných stránkach odborníkov/skús.krajín projektu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Medzinárodná spolupráca pre odborné
vzdelávanie v ochrane pamiatok / *Heritage Train*

Ciel'ové skupiny

zamestnanci PÚ a inštitúcií
zamestnanci miestnej a regionálnej správy
architekti a stavební inžinieri
remeselníci
vlastníci historických objektov
reštaurátori
konzervační vedci

iné profesie (archivári, manažéri, pedagógovia, výskumníci,
kurátori, etnológovia a pod.)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Medzinárodná spolupráca pre odborné
vzdelávanie v ochrane pamiatok / *Heritage Train*

- Možno využiť aj víkendy v prípade potreby
- Moduly možno poskytnúť v jednej z partnerských krajín (vzdialenosť)
- Čiastočne aj online
- Vyvážený mix teoretických a praktických častí

cca 405 respondentov

Jednorázové vzdel. aktivity: 36,79%,

Dlhodobé vzdel. programy / kurzy: 7,65%

Obe formy v kombinácii: 55,56% (jednor. 83%, pokračujúce: 17%).

25,19% preferuje praktickú výuku, workshopy

1,85% preferuje teoretické formáty – semináre a prednášky

62,96%: miešané ponuky – 68% praktické : 32% teoretické časti

11,36% považuje online vzdelávanie za neužitočné
44,2% za užitočné
44,44% online je v princípe užitočné (ciele)

Vplyv miesta konania na rozhodnutie o účasti

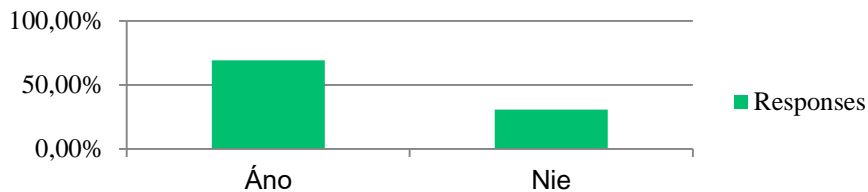

Maximálne koľko dní za sebou by mala trvať jedna vzdelávacia aktivita?

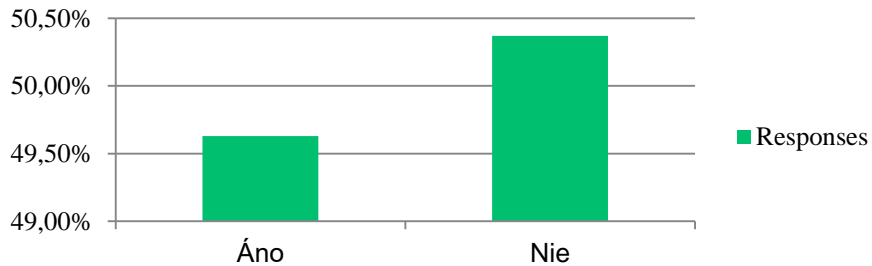

Ochota zúčastniť sa vzdel. programov v zahraničí

Ochota zúčastniť sa vzdel. aktivít počas víkendov

Požadované témy / námety

- **orientácia v normách a právnych predpisoch** týkajúcich sa pamiatkovej starostlivosti.
- **relevantne právne vzdelávanie** - v kľúčových oblastiach, ako je napr. správne trestanie
- o tradičných ale aj o moderných **technológiach obnovy**, pri obnovách (už pri prebiehajúcich prácach), poznanie postupov
- **vyhľadávanie informácií** v historických a archívnych prameňoch
- poznávať **pamiatky z hľadiska dejín umenia**, nielen v kraji, kde pamiatkar pracuje, ale prehľad o Slovensku
- ovládanie **grafických počítačových programov**, aby aj v rámci vlastnej odbornej profesnej mohli produkovať výstupy z práce
- **spoločné metodické dni pracovníkov všetkých KPÚ** v rámci celého PUSR, na porovnanie skúseností, metodických, prezentáciu obnov, zvolenej metodiky, charakteristiky jej pozitív, negatív, usmernenia k jednotnému administratívne postup - aspoň raz ročne, možno na vopred zaslané problémové témy
- **informovanosť a metodické postupy z MKSR k podkladom** k dotáciám, fondom, info o zmenách v tom ktorom roku a možnostiach pre vlastníkov na získanie dotácií k obnove. Chýba centralizovaná informácia z MKSR o termínoch podávania, postupoch, zmenách a možnostiach dotácií nie len z MKSR ale aj iných ministerstiev, EU, a pod

PU a vzdelávanie (z námietov respond.)

- vzdelávanie pracovníkov PÚ SR by malo **byť systematické a pravidelné**
- vzdelávanie by malo byť **podporované nadriadenými a malo by byť tematicky volené vzhľadom na pracovnú náplň**
- tento typ vzdelávania by sa mal dostať aj do pamiatkového zákona a absolvovanie nejakého cyklu kurzov, prednášok, alebo uceleného vzdelávacieho bloku by malo byť každých 3-5 rokov aktualizované. **Absolvovanie kurzov by malo byť podmienkou pre prácu v oblasti ochrany pamiatok**, a to na všetkých úrovniach
- zvýšiť počet pravidelných vzdelávacích aktivít organizovaných Pamiatkovým úradom SR -majú kvalitatívne vysokú úroveň, patričné organizačné zabezpečenie
- v rámci vlastnej profesie **získať oprávnenia a odborné osvedčenia** o odbornej spôsobilosti na realizáciu pamiatkových výskumov
- podporovať **publikačnú činnosť** odborných pracovníkov

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Medzinárodná spolupráca pre odborné
vzdelávanie v ochrane pamiatok / *Heritage Train*

Otázky / výzvy

- vyžadovanie, resp. dobrovoľnosť
- uznávanie vzdelávania
- interná organizácia nároku na výber resp. povinné moduly / celky
- dĺžka času / počet dní ročne na kurzy (aj v zahraničí)

zistená nízka informovanosť o možnostiach vzdelávania / prístup k informáciám vyžaduje posilnenie

koordinácia, manažment, udržateľnosť (*pending project* - realizácia)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**Medzinárodná spolupráca pre odborné
vzdelávanie v ochrane pamiatok / *Heritage Train***

Ďakujem za pozornosť